



11.01.2021

Asia/19

## § 21

### Kaupunkipyöräjärjestelmän laajentaminen

HEL 2020-013315 T 02 08 02 01

#### Päätös

Kaupunginhallitus oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään kaupunkipyöräpalvelun laajennusta koskevan lisäsopimuksen Kaupunki-Pyörä Suomi Oy:n (KaupunkiPyörä) kanssa ja tilaamaan kaupunkipyöräpalvelun laajennuksen nykyisen hankintasopimuksen voimassaolon ajaksi vuoden 2025 loppuun asti seuraavasti:

- laajennus käsittää 105 uutta pyöräasemaa ja 1050 uutta pyörää,
- laajennus toteutetaan aikaisintaan kauden 2021 alusta lukien,
- HKL maksaa palvelun laajennuksen toteuttamisesta yhteensä enintään 1.295.000 euroa/kausi (alv 0 %) toteutuneiden kausien mukaisesti, jolloin laajennuksen kokonaishinta viiden vuoden sopimuskaudelta on enintään 6.475.000 euroa ja
- palvelusta maksettavien mahdollisten bonusten ja perittävien sanktioiden enimmäismäärät mukautetaan asemien ja pyörien määrän mukaisesti samassa suhteessa kuin alkuperäisessä hankintasopimuksessa niin, että bonusten enimmäismäärä laajennuksen osalta on 181.667,00 euroa, aiemmin sovitun enintään 396.667,00 euron lisäksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Kaupunkipyöräpalvelun hankinta perustuu HKL:n tarjouskilpailuun 44H/14, jossa konsortion Moventia & Smoove SAS (Clear Channel Suomi Oy sekä Helkama Velox Oy) tarjous oli kokonaistaloudellisesti edullisin. HKL ja konsortio solmivat hankinnasta hankintasopimuksen



16.12.2015. HKL, konsortio ja KaupunkiPyörä siirsivät 5.7.2016 hankintasopimuksen HKL:n ja KaupunkiPyörän väliseksi sopimukseksi.

HKL:n johtokunta hyväksyi kaupunkipyöräpalvelun hankesuunnitelman 11.9.2014 § 142 siten, että kaupunkipyöräpalvelun ja ylläpidon ennakoitu kokonaisarvo kymmeneksi (10) vuodeksi on yhteensä 20,0 miljoonaa euroa ilman arvonlisäveroa.

Alkuperäisen sopimuksen jälkeen

- HKL:n johtokunta 3.5.2018 § 71 pidensi vuosittaista käyttökautta yhdellä kuukaudella vuodesta 2018 alkaen, yhteensä 118.750 euron vuosittaisella kustannuksella
- HKL:n johtokunta päätti 14.6.2018 § 103 palvelualueen laajentamisesta kauden 2019 alusta alkaen 88 asemalla ja 880 pyörällä noin Kehä I:n säteelle ulottuen, yhteensä 979.000 euron vuosittaisella kustannuksella.

Kaupunkipyöräpalvelun laajentamiselle on todettu selkeä tarve ja tämän vuoksi HKL teetti selvityksen mahdollisuuksista laajentaa sopimusta.

Esitetty laajennus tulee Kehä III:n ulkopuolelle jääviä alueita lukuun ottamatta kattamaan koko Helsingin. Laajennus sisältää 105 uutta pyöräasemaa ja 1050 kaupunkipyörää. Palvelun laajennuksen kustannus on enintään 6,475 milj. euroa, jonka lisäksi alkuperäisen sopimuksen mukaisia bonuksia sovelletaan myös laajennukseen, joka nostaa vuosittaisten bonusten enimmäismäärää 181.667 eurolla (yhteensä 593.750 euroa/vuosi laajennuksen jälkeen).

Vuosittaisten korvausten lisäksi pyöräasemien yhteydessä olevien mainoslaitesijaintien käyttöoikeutta jatketaan vuodella alkuperäisestä sopimuksesta, jotta laajennuksen uusien mainoslaitesijaintien käyttöönoton mahdollisten viiveiden vuoksi toteutumatta jääviä mainostuloja saadaan kompensoiduksi.

Laajennuksessa on kyse hankintasopimuksen muuttamisesta sopimuskauden aikana. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki 1397/2016) olennaisia sopimusmuutoksia koskevan 136 §:n 2 momentin mukaan hankintasopimukseen voidaan tehdä muutos ilman uutta hankintamenettelyä, jos:

- alkuperäisen sopimuskumppanin on tarpeen suorittaa lisätöitä tai -palveluja taikka ylimääräisiä tavarantoimituksia, jotka eivät sisällyneet alkuperäiseen sopimukseen, ja jos sopimuskumppanin vaihtaminen ei ole mahdollista taloudellisista tai teknisistä syistä ja aiheuttaisi merkit-



tävää haittaa tai kustannusten merkittävää päällekkäisyyttä hankintayksikölle;

- muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintayksikkö ei ole voinut ennakoida eikä muutos vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen.

Kyseessä on ensimmäinen Suomessa käyttöönotettu palveluna hankittu kaupunkipyöräpalvelu, joka on kilpailutettu vuosien 2014–2015 aikana ja alkuperäinen hankintasopimus on tehty kymmenen vuoden sopimuskaudelle 16.12.2015 alkaen. Kaupunkipyöräpalvelu on osoittautunut paljon ennakoitua suosittumaksi ja sillä on ollut kansainvälisestikin verrattuna paljon käyttäjiä, minkä lisäksi palvelun käyttömaksut ovat kattaneet suunniteltua selkeästi suuremman osan palvelun kustannuksista. Näitä voidaan pitää olosuhteina, joita hankintayksikkö ei ole voinut ennakoida hankintasopimusta tehdessään ottaen erityisesti huomioon sopimuskauden pituuden. Palvelun laajentaminen ei myöskään muuta hankintasopimuksen yleistä luonnetta.

Edellisen palvelun laajennuksen tapaan nyt tehtävän laajennuksen toteuttaminen tarkoituksenmukaisella ja käyttäjäystävällisellä tavalla edellyttää, että laajennus on kaikilta osin yhteentoimiva olemassa olevan järjestelmän kanssa. Kyse on olemassa olevan palvelun laajennuksesta, ja laajennuksen toteuttajan vaihtaminen tarkoittaisi teknisiltä ominaisuuksiltaan erilaisen palvelun hankkimista, mikä aiheuttaisi yhteensopimattomuutta ja merkittäviä teknisiä vaikeuksia järjestelmän toiminnan osalta. Hankintayksikön kannalta toisen päällekkäisen järjestelmän tai palvelun kilpailuttaminen ei ole tarkoituksenmukaista ottaen huomioon erityisesti taloudelliset seikat ja käyttäjäkokemuksen. Jäljellä oleva sopimuskausi on myös lyhyt ajatellen uuden, rinnakkaisen järjestelmän kilpailuttamista ja siihen vaadittavia investointeja.

Edellä mainituilla perusteilla tehtävän muutoksen arvo saa olla enintään 50 % alkuperäisen sopimuksen arvosta (hankintalain 136.3 §). Alkuperäisen hankintasopimuksen arvo mukaan lukien sopimuksen mukaisten bonusten enimmäismäärä on noin 15,45 milj. euroa, josta 50 % on noin 7,725 milj. euroa. Nyt tehtävän palvelun laajennuksen arvo on 6,475 milj. euroa ja vuosittaisten bonusten lisäys enimmillään 908.335 euroa jäljellä olevalle sopimuskaudelle (5 x 181.667 euroa), jolloin sopimusmuutoksen kokonaisarvoksi muodostuu 7.383.335 euroa.

Mainoslaitesijaintien käyttöoikeuden yhden vuoden jatko on huomioitu sopimusmuutoksen arvon laskemisessa vertaamalla KaupunkiPyörän alkuperäisen sopimuksen perusteella saamia mainostuloja niihin mainostuloihin (liikevaihto), joita KaupunkiPyörän arvioidaan saavan laajennuksen myötä.



11.01.2021

Asia/19

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

**Muutoksenhaku**

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

**Tiedoksi**

Liikenneliikelaitos

**Päätöshistoria**

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 17.12.2020 § 198

HEL 2020-013315 T 02 08 02 01

**Päätös**

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esitti kaupunginhallitukselle, että liikenneliikelaitos (HKL) oikeutetaan tekemään kaupunkipyöräpalvelun laajennusta koskeva lisäsopimus KaupunkiPyörä Suomi Oy:n (KaupunkiPyörä) kanssa ja tilaamaan kaupunkipyöräpalvelun laajennus nykyisen hankintasopimuksen voimassaolon ajaksi vuoden 2025 loppuun asti siten, että

- laajennus käsittää 105 uutta pyöräasemaa ja 1050 uutta pyörää,
- laajennus toteutetaan aikaisintaan kauden 2021 alusta lukien,
- HKL maksaa palvelun laajennuksen toteuttamisesta yhteensä enintään 1.295.000,00 euroa/kausi (alv 0 %) toteutuneiden kausien mukaisesti, jolloin laajennuksen kokonaishinta viiden vuoden sopimuskaudelta on enintään 6,475 milj. euroa ja
- palvelusta maksettavien mahdollisten bonusten ja perittävien sanktioiden enimmäismäärät mukautetaan asemien ja pyörien määrän mukaisesti samassa suhteessa kuin alkuperäisessä hankintasopimuksessa niin, että bonusten enimmäismäärä laajennuksen osalta on 181.667,00 euroa, aiemmin sovitun enintään 396.667,00 euron lisäksi.

**Esittelijän perustelut**

Kaupunginhallitus hyväksyi 11.6.2018, 428 §, kaupunkipyöräpalvelun laajennuksen hankesuunnitelman, joka salli palvelun laajentamisen



Kehä I säteelle. Kaupunginhallituksen päätös perustui HKL:n valmistelemaan laajempaan selvitykseen palvelun laajentamismahdollisuuksista, ml. nyt päätettäväksi tuotava laajuus.

HKL:n johtokunta päätti 19.11.2020, 177 §, kaupunkipyöräpalvelun kausimaksujen korottamisesta ja verkoston laajentamisen rajoista.

#### Toimivalta

Kaupunginhallituksen 12.6.2017, 665 §, vahvistamien HKL:n toimivalta-rajoiden mukaisesti yli 5 milj. euron (alv 0 %) pitkävaikutteisista menoista päättää kaupunginhallitus.

Nyt päätettävän olevan kaupunkipyöräpalvelun laajennuksen kokonaisarvon ollessa n. 7,38 milj. euroa, HKL:n johtokunta esittää kaupunginhallitukselle laajennuksen hyväksymistä.

#### Käsittely

17.12.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esityksen muutos:  
Rajakallio Karoliina

Päätösehdotuksen ensimmäinen kappale muutetaan muotoon:

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää kaupunginhallitukselle, että liikenneliikelaitos (HKL) oikeutetaan tekemään kaupunkipyöräpalvelun laajennusta koskeva lisäsopimus KaupunkiPyörä Suomi Oy:n (KaupunkiPyörä) kanssa ja tilaamaan kaupunkipyöräpalvelun laajennus nykyisen hankintasopimuksen voimassaolon ajaksi vuoden 2025 loppuun asti siten, että...

Esittelijän perusteluihin lisätään uudet kolmas ja neljäs kappale seuraavasti:

Kaupunginhallitus hyväksyi 11.6.2018, 428 §, kaupunkipyöräpalvelun laajennuksen hankesuunnitelman, joka salli palvelun laajentamisen Kehä I säteelle. Kaupunginhallituksen päätös perustui HKL:n valmistelemaan laajempaan selvitykseen palvelun laajentamismahdollisuuksista, ml. nyt päätettäväksi tuotava laajuus.

HKL:n johtokunta päätti 19.11.2020, 177 §, kaupunkipyöräpalvelun kausimaksujen korottamisesta ja verkoston laajentamisen rajoista.

Esittelijän perusteluihin lisätään loppuun uusi väliotsikko ja sen alle kappaleet seuraavasti:

#### Toimivalta



11.01.2021

Kaupunginhallituksen 12.6.2017, 665 §, vahvistamien HKL:n toimivalta-  
rajojen mukaisesti yli 5 milj. euron (alv 0 %) pitkävaikutteisista menoista  
päättää kaupunginhallitus.

Nyt päätettävän olevan kaupunkipyöräpalvelun laajennuksen kokonai-  
sarvon ollessa n. 7,38 milj. euroa, HKL:n johtokunta esittää kaupungin-  
hallitukselle laajennuksen hyväksymistä.

Esittelijä

yksikön johtaja  
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753  
samuli.makinen(a)hel.fi